

МОСТИСЬКА МІСЬКА РАДА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

LXX ПОЗАЧЕРГОВА СЕСІЯ

VIII СКЛИКАННЯ

Рішення № 8

м. Мостиська

від 18 грудня 2025 року

Про затвердження Програми збереження та використання
об'єктів культурної спадщини
Мостиської міської ради Львівської області
на 2026-2030 роки

Відповідно до п.22 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,
Мостиська міська рада вирішила:

1. Затвердити Програму збереження та використання об'єктів культурної спадщини Мостиської міської ради Львівської області на 2026-2030 роки, що додається.
2. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку міської ради.

Міський голова

Мирослава ПЕЛЬЦ

ПРОГРАМА
збереження та використання
об'єктів культурної спадщини
Мостиської міської ради
Львівської області
на 2026 -2030 роки

Зміст

Паспорт Програми	3
1. Загальні положення.....	4
2. Мета та основні завдання Програми.....	5
3. Фінансове забезпечення.....	6
4. Заходи реалізації Програми.....	6
5. Очікуваний результат	7

ПАСПОРТ

(загальна характеристика цільової програми)

Програма збереження та використання об'єктів культурної спадщини
Мостиської міської ради Львівської області на 2026 -2030 рр.
(назва програми)

1. Ініціатор розроблення програми Мостиська міська рада Львівської області
2. Дата, номер документа рішення Мостиської міської ради
про затвердження програми № 8 від 18 грудня 202
3. Розробник програми Мостиська міська рада
відділ містобудування та архітектури
Мостиської міської ради
4. Співрозробники програми Гуманітарне управління Мостиської міської ради
5. Відповідальний виконавець програми Гуманітарне управління Мостиської
міської ради
відділ містобудування та архітектури
Мостиської міської ради
6. Учасники програми органи місцевого самоврядування
7. Термін реалізації програми 2026 – 2030 рр.
8. Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, тис. грн., всього у межах виділених асигнувань
у тому числі:
 - 8.1 коштів міського бюджету у межах виділених асигнувань
 - 8.2 коштів інших джерел (вказати) у межах виділених асигнувань

*обсяги фінансування щорічно визначаються при затвердженні місцевого бюджету на відповідний рік

1. Загальні положення

Історико-культурна спадщина є важливим ресурсом стратегічного розвитку країни, вагомою складовою культури людської цивілізації, яка визначає відповідальність кожного за її збереження. Держава забезпечує охорону через відповідне законодавство та міжнародні конвенції, а також через державне управління, яке здійснює Міністерство культури України та пам'яткоохоронні органи Львівщини. Відносини щодо її збереження регулюються Конституцією України, Законом України «Про охорону культурної спадщини», іншими нормативно-правовими актами.

Збереження культурної спадщини в Україні сьогодні є критично важливим та складним через загрозу пошкодження внаслідок війни, а також через потребу в реставрації багатьох пам'яток. Сьогоднішні реалії вимагають ще більше захисних протипожежних, протибезпекових та протидиверсійних заходів для збереження об'єктів культурної спадщини.

В умовах ринкових взаємовідносин нерухомі пам'ятки слід розглядати як об'єкти, що мають велике соціально-культурне значення, та об'єкти потенційного інвестування і розвитку фінансових, технічних, науково-технічних засад формування сфери охорони культурної спадщини.

Як свідчить практика, саме на місцевому рівні реально втілюються в життя основні положення державної пам'яткоохоронної політики. Програма охорони культурної спадщини – це система заходів, що здійснюються органами місцевого самоврядування шляхом забезпечення ефективного управління науково-дослідницькою, економічною, просвітницькою та технічними складовими частинами галузі охорони культурної спадщини.

Суб'єктами Програми у сфері охорони культурної спадщини є органи державної виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, територіальні громади, фізичні та юридичні особи, об'єднання громадян і громадські організації, які впливають на процес охорони культурної спадщини в громаді.

На території Мостиської територіальної громади, яка об'єднує з 2021 року місто Мостиська та 62 села, сформувалися та збереглися самобутня культура та мистецтво, автентичність, архітектура, храми, пам'ятні знаки, традиції, унікальні обряди та фольклор. Місто Мостиська входить до Списку історичних населених місць України, затвердженого Постановою КМУ від 26.07.2001 р. за № 878.

На державному обліку перебуває 56 об'єктів культурної спадщини Мостиської міської ради Львівської області, зокрема:

- 30 пам'яток архітектури
- 2 – монументального мистецтва
- 4 – історії і культури
- 16 – археології
- 2 – садово-паркового мистецтва
- 1 – ландшафтна пам'ятка
- 1 – об'єкт нематеріальної культурної спадщини

Проблеми на вирішення яких розробляється Програма.

Недотримання власниками чи користувачами режиму використання об'єктів культурної спадщини завдає їм непоправної шкоди (самовільна перебудова пам'яток, заміни окремих елементів конструкцій, дверей, вікон на сучасні, що призводить до втрати автентичного вигляду пам'яток.) Крім реставрації пам'яток, актуальною є консервація окремих деталей, дрібні ремонтно-реставраційні роботи, зміцнення фундаментів, покрівлі, боротьба з вологістю, грибок, водовідведення та профілактичні заходи...

Реалізація Програми дозволить продовжити комплексне обстеження пам'яток, паспортизацію та укладання охоронних договорів з користувачами та власниками.

2. Мета та основні завдання програми.

Цільовою метою Програми є забезпечення збереження, сталого використання об'єктів культурної спадщини громади шляхом обліку об'єктів, встановлення чітких режимів охорони територій, впровадження сучасних інструментів моніторингу, здійснення протиаварійних заходів та перетворення культурної спадщини на ресурс соціально-економічного розвитку громади.

Для досягнення цільової мети Програма визначає такі пріоритети:

1. Повна та актуальна інвентаризація об'єктів культурної спадщини громади: (упорядкування облікової документації, уточнення статусу об'єктів, уточнення існуючої бази даних).
2. Підтримання належного технічного стану об'єктів: (системні профілактичні роботи, протиаварійні заходи та ремонтно-реставраційні втручання).
3. Створення та впровадження ефективних режимів охорони територій: (визначення меж історичних ареалів, охоронних зон, їх інтеграція в містобудівну документацію).
4. Запровадження сучасної системи цифровізації та моніторингу: (створення GIS-інструментів, цифрового реєстру, щорічна інвентаризація та фіксація стану об'єктів).
5. Раціональне та відповідальне використання культурної спадщини як ресурсу розвитку громади: (формування туристичних продуктів, підвищення привабливості території та залучення інвестицій).
6. Взаємодія з власниками та користувачами об'єктів: (надання консультацій, рекомендацій, інформаційної підтримки, застосування механізмів стимулювання збереження пам'яток).
7. Посилення обізнаності та участі громадськості: (освітні та комунікаційні заходи, екскурсії, підтримка громадських і волонтерських ініціатив).
8. Залучення зовнішніх ресурсів та розвиток міжнародної співпраці:

(підготовка проєктів, участь у програмах та грантах, партнерства з українськими та міжнародними інституціями)

3. Фінансове забезпечення.

Для фінансового забезпечення виконання Програми залучаються: кошти місцевих бюджетів, державних програм, грантові кошти, благодійні донорські внески юридичних, фізичних осіб та кошти з інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

4. Заходи реалізації Програми.

Збереження культурної та історичної спадщини потребує значних капіталовкладень, для надходження яких необхідне проведення відповідної фінансово-економічної політики. Слід залучити спеціальні кошти для здійснення першочергових протиаварійних та ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках, які мають велику історичну та художню цінність і використовуються у соціально-культурній сфері.

Для збереження пам'яток необхідно:

1. Провести моніторинг об'єктів культурної спадщини громади та уточнити їх кількість, категорії, правовий статус і технічний стан.
2. Оновити, упорядкувати та доповнити облікову документацію на пам'ятки та щойно виявлені об'єкти: паспорти, облікові картки, акти технічного стану, фотофіксацію.
3. Забезпечити внесення та актуалізувати данні про об'єкти у Державному реєстрі нерухомої культурної спадщини, місцевому переліку та відповідних базах даних.
4. Запровадити систему регулярного моніторингу стану об'єктів шляхом фото-, відео- та 3D-фіксації, а також створення та ведення GIS-шару культурної спадщини.
5. Створити та підтримувати єдиний цифровий реєстр об'єктів культурної спадщини громади.
6. Спільно з відділом культури та туризму Гуманітарного управління розробити та впроваджувати заходи розвитку культурного туризму, включаючи створення туристичних маршрутів, інформаційних таблиць та популяризацію нематеріальної культурної спадщини (Надсянської говірки).
7. Забезпечувати консультаційну підтримку, надавати інформаційні матеріали та рекомендації щодо дотримання вимог законодавства власникам та користувачам об'єктів культурної спадщини.
8. Забезпечити виконання протиаварійних та ремонтно-реставраційних робіт на об'єктах, що потребують виконання першочергових заходів.

9. Використовувати механізми стимулювання збереження об'єктів культурної спадщини (програми співфінансування, конкурси мікрогрантів, транскордонні та партнерські ініціативи і проєкти).

5. Очікуваний результат.

Виконання Програми сприятиме інтеграції історико-культурної спадщини в соціально-економічний розвиток нашої громади, включно з туристичною, освітньою, культурною та інвестиційною діяльністю. Дасть можливість впроваджувати сучасні методи збереження, реставрації та використання культурних об'єктів, включаючи цифрові технології. Сприятиме позитивним зрушенням у сфері збереження об'єктів культурної спадщини для майбутніх поколінь, як важливого чинника патріотичного виховання молоді, розвитку національної свідомості та формуванню спільної ідентичності.

До програми додається:

– Перелік завдань, заходів та показників цільової Програми.

Секретар ради

Олег МАКАР